

glasom katerih so že pri zadnjeletnem obdelovanju polja vojni vjetniki setev ali mlade rastline nalašč poškodovali.

Vojnim vjetnikom vposlani listki imajo sledečo vsebino: „Navodila za oškodovanja in uničenja. Delajte propagando pri delavcih na kmetih in podučujte jih, da izrežejo oči in poganke setvenega krompirja z nožmi in lesom. Dobite v šokoladi, pogači ali biskvitu tudi male aparate zato. Namažite v delavnicah stroje s priloženo zobno pasto! Odgovorite takoj, ako rabite material za požige ali pastilje za okuženje živine. Potem se vam jih določijo. Citajte instrukcijo v skatli pastil! Dobite tudi mali aparat za požiganje, ki šele 3 do 4 ure pozneje, ko je prinešen na lice mesta, ogenj povzroči. Položite ta aparat v velika posestva, v železniške vozove, za odhod pripravljene vlake. Na posestvih dajte živini naprave pastilje, potem šele zanetite ogenj. Spravilo se bode potem živino drugam, tako da bode drugi hlev okužila. Vaše delo se bode po uspehu poplačalo. Priti morate konečno tako daleč, da bodejo vsa posestva v plamenih stala in vsa živina uničena. Ničesar ne pustite neposkušeno. To bode sovražnika kakor bič zadelo. Tako delujte krasno za zmago in rusko domovino.“

Potem obsegajo ti listki navodila za uničevanje setvenega krompirja, krompirjeve žetve, skladišč krompirja itd.

Tako hudobno nečloveško agitacijo razvijajo torej naši sovražniki med ruskimi vjetniki, katerim se pri nas gotovo stokrat bolje godi, nego našim vjetnikom na Ruskem. Oblast je storila potrebne odredbe, da se ta agitacija v kali zaduši in da se požige ter uničevanja naših setev prepreči. Vsekakor pa je treba, da je tudi ljudstvo pametno in da čuva, kajti v kljub človekoljubnosti moramo vendar pomisliti, da je ruski kakor drugi vojni vjetnik vedno naš sovražnik. Bodimo previdni, da se nam doma ne vgnezdijo sovrag!

Zanimivo zborovanje.

Dne 20. maja vršilo se je v Gambriushalle v Mariboru od mariborskega c. k. okrajnega glavarstva sklicano kmetijsko zborovanje, na katero so bila povabljena občinska predstojništva, filijalke kmetijske družbe ter pomembnejši živinorejci v okraju. Od poklicanih večšakov, gg. namestništnega tajnika dra. Buchner iz Gradca in deželnega živinorejskega nadzornika Fr. Schneider, se je hotelo kmetijsko prebivalstvo podučiti glede živinskih rekviriranj na Štajerskem; hotelo se je obenem omogočiti prosti razgovor o vseh teh za kmetstvo prebivalstvo tako važnih vprašanjih.

Ali takoj v začetku zborovanja se je že opazilo, da so prišle tudi nekatere osebe na zborovanje, katerim se ni šlo za korist kmetijskega ljudstva, marveč ki so hotele to gospodarsko zborovanje zloračljati v svoje slovensko-

narodnjaške politične namene. Te osebe so celo brezsrčno zahtevo stavile, da naj se prebivalstvu, torej večinoma nedolžni deci v Mariboru, Celju, Ptuj in Gradcu najpotrebnejše mleko odvzame. Take hujskarije pač noben pošten kmet katerekoli narodnosti ne more odobravati. Ali omenjene politične osebe so se s svojo hujskarijo opekle in doživele le grozovito blamažo, čeprav jo hočejo zdaj s popačenimi in zlaganimi poročili v „Straži“ in „Gospodarju“ popraviti.

Zastopnik glavarstva g. komisar dr. Kramer otvoril je izredno dobro obiskano zborovanje in podal dr. Buchnerju v besedo, ki je stvarno govoril o najvažnejših vprašanjih živinske dobave. Zlasti je omenil tudi pritožbe glede visokosti kvote, glede načina živinske dobave in glede plačila oddane živine potom poštne hranilnice. Opozarjal je zlasti nato, da se je vezalo pri oddaji živine na poljedeljsko ministrstvo in da se ravna enakomerno z vsemi okraji na podlagi živinskega štetja. Industrijska mesta se je manj vpoštevalo, da se ohrani delavskemu ljudstvu najpotrebnejše mleko.

Potem je govoril g. Schneider. Pobil je zlasti neresnične govorice, kakor da bi pri dobavi živine Zgornja Štajerska manj trpela nego Spodnja Štajerska. Pojasnil je ves razvitek živinske dobave na Štajerskem, razmerje med vojaškim in civilnim postopanjem. Govornik je omenil in pojasnil natanko vse tozadevne pritožbe, ki so deloma opravljene, deloma pretirane. Tako je obžaloval globoko sedanjo grozovito pobijanje mlade živine; ali na Štajerskem ne moremo proti temu ničesar storiti, ker je poljedeljsko ministrstvo to pobijanje mlade živine z ozirom na dobavo cenega mesa odredilo.

Govora prinesla sta gotovo vsem zborovalcem mnogo podučljivega. Takoj potem pričela je pa politična gonja. Nastopil je „Gospodarjev“ urednik Žebot, ki je nalašč slovenski govoril, bržkone zato, da bi ga gospodje iz Gradca ne razumeli in mu ne mogli odgovoriti. Namesto o živinoreji govoril je o tem, da so Slovani ravno tako dobri patrijoti kakor Nemci (ljudstvo že, prijatelj Žebot, ali Kramarji, Grafenauerji, Hribarji pa ne! Op. ur.); potem je pričel grdi hujskarijo zoper mesta Maribor, Ptuj, Celje in Gradec. Zahteval je, da se tem mestam odvzame živino, ki je za preskrbo z mlekom prepotrebna. Nadalje je rekel Žebot, da se naj odvzame živino tudi milijonarjem Scherbaumu, grofu Herbersteinu (ki je sicer pobožen katoličan in Čeh! Op. ur.), grofu Schönbornu itd. Nekdo iz zborovanja je zaklical: „Kaj pa knezoškofo Napotniku?“ In „Gospodarjev“ urednik Žebot je odgovoril: „Tu di Napotniku in, ako potrebno, tudi mariborskemu mestnemu fajmostru!“ Napadal je potem firmo Scherbaum zaradi mrve, za kar mu je nekdo dejal, da govori „einen Stiefel“. Zahteval je tudi, da naj se živino jemlje potom občinskih predstojnikov, ne pa potom organov živinske vnovčevalnice.

Trdno pa je ponavljal, da se naj omenjenim mestam na vsak način živino odvzame. Že in tega je razvidno, da se mu je šlo edino le za gonjo dežele proti mestu, za stvar navado klerikalne stranke. Med njegovim govorom so se odigrali seveda jako burni prizori in skandali.

Na podlagi prevoda Žebotovega govora zvrnil je g. dr. Buchner vsa ta očitanja kot popolnoma neopravičena. Opozarjal je nato, da se prebivalstvu in zlasti otrokom ne more mleka odvzeti. Posebno natanko so govorili potem gg. veterinarski nadzornik Fischer, nadzornik Schneider in dr. Orosel, ki se je zlasti za mariborskimi razmerami pečal. Vsi govorniki so Žebotovo naročeno hujskarijo temeljito pobili. Živina v mestih je določena za dobavo prepotrebne mleka; pri temu je n. pr. v Mariboru Scherbaumova dobava mleka važni činitelj. Ako ima veleposestnik več živine nego mali kmet, potem je to posledica večjega posestva. Glede grdih napadov na g. v. Robmanit bil je klerikalni govornik podučem, da ni mogoče sive živine zamenjati; Götzove vole pa se je dalo na razpolago za prepotrebno poljsko delo v mariborski okolici. Tudi vsa ostala neopravičena očitanja Žebota se je temeljito zavrnilo. Govorili so še g. filijalni načelnik dr. Tausch, gospa Pachert, Theinburg in g. Girstmayer, ki je med drugim tri brezmesne dneve zahteval, da se ne pobije vso mlado živino, kar bi bilo usodepolno za bodočnost naše živinoreje. Konečno se je predlagalo, da naj se gg. dr. Orosel in Franca Girstmayer kot poslanca k merodajnim mestom odpošlje, da tam izročita izražene pritožbe. Žebot se je zopet nekaj repenčil, pa zborovanje ga je bilo že do grla sito. Da pa ne bi zamogel zopet kdo lagati, da se je slovenske kmete preziralo, predlagal je dr. Orosel sam, da naj se izvolita v dotično deputacijo tudi slovensko-klerikalna poslanca Roškar in Pišek. Predlog je bil ednoglasno sprejet. S tem je bilo tudi od g. dr. Kramarja vzorno peljano zborovanje končano.

Upamo, da bode to zborovanje kmetijskemu ljudstvu in gospodarskim težnjam naše dežele pomagalo. Upamo pa tudi, da bodo slovenski kruhodajci Žebota in ednakih ljudi vplivali, da se ne vlačijo več podle politike v gospodarsko delo!

S seboj vzeti

Je mogoče Fellerjev bol lajšajoči, osvežujoči mentolov črtnik zoper migreno z znakmo „Elsa“, ki stane samo 1 krono in se hram v leseni puščici. Poljski delavci, hribolazci itd. ga uporabljajo za ohladitev pri prehodu vročini, za preprečenje solčnega pika, dame ga uporabljajo zoper migreno, glavobol. V sled prijetnega duha učinkuje oživljajoče in brami žuželkam. Pri pikih žuželk odstranja trganje v koži, zabranja odrčenje in zatečenje kože. Rabi se ga lahko dolgo časa in stane samo 1 krono. — Ti mnogo tisočkrat preizkušeni izdelki se naročajo pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 241 (Hrvatsko). Da se prihranijo poštni troški, se lahko naroče zajedno še drugi tu priporočani ali splošno znani izdelki, n. pr. močno francosko žganje, cimetove kapljice, Hofmanove kapljice; tucat stane samo 4 krome 30 v. Za zavoj in postnino 2 K 30 v več.

Razno.

Sleparija. V gostilno „Jägerwirt“ v Hocha prišla sta dva kolesarja, se najedla in napila in hotela potem odpeljati, brez da bi ceho plačala. Krčmarico, ki ju je hotela nazaj držati, privlekla sta v kuhinjo, zaklenila vrata in jo tepla. Slučajno je prišel njen mož, revirni gozdar Jožef Perschunig domu, kateremu sta pa istotako grozila. Šele ko so druge osebe došle, je eden kolesarjev zbežal; drugo sta oddal orožnikom. Zaprti je frizer Jakob Logar iz Maribora. Pobegnili pa, ki je imel korporalsko uniformo, se piše baje

Welternte:

1915	1916
87 600 000 Tonne	76 000 000 T
Weizen	Weizen
Mais	Mais
55 900 000 T	73 800 000 Tonne
Hafer	Hafer
27 000 000 T	48 000 000 Tonne
Roggen	Roggen
26 000 000 T	23 000 000 T
Gerste	Gerste
23 000 000 T	23 000 000 T

Svetovna žetev

Prinašamo sliko o svetovni žetvi leta 1915 in 1916. Slika nam dokazuje, da je bila žetev lanskega leta mnogo slabša. Glavni pridelek pšenice kaže najbolj neugodne številke. Poleg tega koruza, ki bi pomanjkanje pšenice drugače krila, ki je pa upanje naših sovražnikov izjalovila. Lakota mora biti pri naših sovražnikih mnogo večja nego pri nas. V sliki namreč žetveni uspehi osrednjih držav, od nas zasedenih pokrajin in azijske Rusije niso vpoštejati.

Krapina-Toplice zdravi giht
(Hrvatsko) revma
Pojasnila in išias
prospekt gratis.

Odškodnina za veleizdajstvo. Finančna prokuratura v Pragi je kot zastopnica države vložila proti bivšima poslancema dr. Kramaru in dr. Rašinu tožbo za plačilo 7 milijonov kron ter je predlagala, naj se za razpravljanje o tej tožbi delegira dunajsko deželno sodišče. Po § 58 kaz. postave je namreč vsak storilec zločina veleizdaje z vsem svojim premoženjem odgovoren za storjeno škodo državi ali zasebnim osebam. Z naredbo z dne 9. junija 1915 je bila ta odškodninska obveznost razširjena tudi na vojaške osebe, ki dezertirajo, na take osebe, ki se v vojnih časih borijo proti monarhiji ali pa sovražniku z vohunjenjem ali na drug način s svetom ali dejanjem pomagajo. Radovedni smo na izid te tožbe!

Kanadska vojska. Kanada je poslala doslej angleški armadi 540.000 vojakov. Ti so pa samo deloma iz Kanade same, deloma pa so tudi ljudje iz Združenih držav. 300.000 teh mešanih čet je na zapadni fronti, na Francoskem in zlasti v Belgiji. Zdjaj pošlje Kanada še 50.000 vojakov v Evropo.

Za pomiloščenje dr. Adlerja. „Sovjet ruskih delavcev in vojakov“ je sklenil poslati vsem socialno-demokratskim strankam poziv, da naj delujejo za pomiloščenje Stürgkhovega morilca dr. Friedricha Adlerja, češ, da je ta možakar „bojevnik za svobodo vseh narodov in za idejo svetovnega miru.“ V dunajskih socialno-demokratskih krogih se govori sicer že s polno gotovostjo, da bode Adler pomiloščen.

Zveza ruske demokratske duhovščine. Še pred revolucijo je bila nekoč v ruski dumi velika in burna razprava. Duhovniki so se oglasili za demokratično načelo v cerkvi in so zahtevali, da morajo duhovniki dobiti besedo tudi pri odločevanju v stvareh cerkve ter svetega sinoda. Zdjaj so demokratični duhovniki ustanovili posebno zvezo, ki ima naslednje cilje: Vsi duhovniki imajo edne pravice pri odločevanju o cerkvenih stvareh; vse prebivalstvo ima edne pravice pri organizaciji in napravi dežele; med delom in kapitalom je vstvariti pravično razmerje v zmislu božjih zakonov in priznati je vsemu prebivalstvu pravico, da dobi zemljo.

Zaplamba zvonov. Dunaj, 23. maja (K.-B.) „Wiener Zeitung“ objavlja odredbo ministrstva deželne brambe, izdane sporazumno z udeleženi ministri in z vojnim ministrom z dne 25. maja 1917, ki zasega v vojne namene vse zvonove iz bakra, primesi bron, med i. t. d.), ki merijo nazunaj 25 cm ali več. Zasegli jih bodo po predpisih navedene odredbe. V kolikor gre za zvonove, ki so lastnina cerkva (kapel), so lastniki dolžni, da

ki sklepajo take dobavne pogodbe, da družba semena in v omejeni meri tudi umetni gnoj na razpolago. Za tri vrste teh pogodb obstajajo pogodbeni vzorci, iz katerih je posneti vse potrebno. Te tiskovine kakor tudi tiskani ceniki navodila za kmetovalce, prijave in odkazovalne pole za semena se lahko dobijo od imenovane družbe.

Delo pljuč lahko zelo podpiramo, če prsa in hrbet masiramo vsak dan s Fellerjevim fluidom iz rastlinskih zelišč zn. „Elsa-fluid“. To poživljuje delovanje kože in dihanje skozi kožo, poživljuje kroženje krvi in ojači tako tudi pljuče. Čim živahneje kroži naša kri, čim bolj prodira v najodtaljenejša stanja, tem lažje lahko uniči morebitne bolezenske kali in ohrani telo zdravo. „Elsa-fluid“ se uporablja že nad 20 let v mnogo tisoč rodbinah, več kot 100.000 za hvalnih pisem potrja njega dober učinek. Predvojnje cene: 12 steklenic tega izbornega domačega zdravila stane 6 K poštine prosto na vse strani, pristen edino pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatska). Istotam se naroča tudi Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbarske kroglice zn. Elsa-kroglice izborno sredstvo za želodec. 6 škatlic stane poštine prosto 4 K 40 v. Te kroglice so si že pred več leti pridobile mnogo tisoč prijateljev, ki ne rabijo nikdar kakih drugih odvajil. Medtem ko mnoga druga odvajila slabe želodec in dražijo čreves, ojačijo Fellerjeve „Elsa-kroglice“ želodec in nimajo nikakih drugih škodljivih posledic. Vsekakor tedaj zaslužijo prednost. Dober je Fellerjev črtnik zoper migreno, 1 krono. (—vi—)

Prepoved izvoza živil iz Koroške. Glasom dopisa pristojnega c. in kr. kvartirmojsterskega oddelka je prepovedan iz Koroške izvoz svežega in okajenega mesa, divjačine, špeha, sveže zelenjave, jajc, gozdnih jagod, mleka, sira in putra. Ta prepoved se razteguje na pošiljatelj vseh vrst z železnico, pošto, vozovi. Izjemna dovoljenja iz Koroške podaja edino intendantca dotičnega armadnega poveljstva.

Srednješolci — bosci. Te dni so prišli v Celovcu srednješolci gimnazije in realne gimnazije prvič bosci v šolo. Z ozirom na težave preskrbe z obuvali in na veliko draginjo je učiteljsko na predlog profesorja dr. Angerer sklenilo, da se solarjem kot patriotično dolžnost v vojni priporočila, da hodijo bosci ob lepih dnevih.

Rešitev življenja. Šolar Viktor Weimann padel je v Wolfsbergu na Koroškem v fabriški kanal. G. Maks Meier ga je v lastni življenjski nevarnosti iz vode rešil.

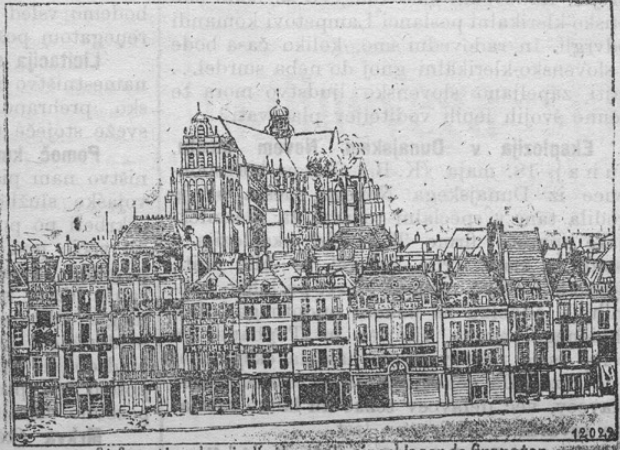
Nesreča za nesrečo. Posestnica Kapeller, po domače Lagler, v Nikolsdorfu pri Paternionu pustila si je od svoje dekle kosilo skuhati. Ko so ženske pojedle, čutile so obe hude bolečine. S strahom izvedla je gospa, da je dekla skuhala kosilo z moko, ki je bila pomešana s strupom in za podgane določena. Poklicalo se je hitro zdravnika dra. Schamberger. Ko je ta k bolnikom hitel, skočil je domači pes proti njemu in ga je v roko ugriznil. Oboleni ženski ste bili rešeni, zdravnik je bil hudo poškodovan, psa pa so še isti dan pokončali.

Samorm. V duševni zmedenosti se je v Arnoldsteinu orožnik Lovrenc Kowatsch s svojo puško ustrelil. Nesrečnež bil je 49 let star in je služil od začetka vojne z Italijo v Unterdrauburgu, Trbižu, St. Veitu in nazadnje v Treibachu. Bil je splošno spoštovan.

Iz vojne.

V nemških uradnih vojnih poročilih se čita opetovano ime mesta St. Quentin, okoli katerega so se bili krvavi in ljuti boji. Naša slika kaže cerkev tega mesta, na katero padajo ravno francoske granate.

S podpisovanjem VI. vojne nega posojila ne storiš usluge samo državi, ampak koristiš tudi samemu sebi, ker si na najplodovitejši in najvarnejši način tvoj denar položil, kateri bode le v tvojem interesu služil splošnosti.

St. Quentin: In die Kathedrale einschlagende Granaten.

enim Že iz le za staro i go pri za-anja Opolasti o nana-d er bor- Že-bili. pre-Ma- ni činego po- o š- čen, zove epo- ludi se je alni a er si je oval, bilo Ko- dr. od- , da e je a je ogel nete do- slo- Pi- tem orno

defet Kranjc in je ključavničar južne železnice v Mariboru. Osumljen je tudi, da je pred kratkim nekemu krčmarju ukradel sod in ga potem obkradenemu samemu nazaj prodal, predno je ta tatvino opazil.

Vojno odlikovanje 84-letnega moža. 84-letnemu, od 10. aprila t. l. bolanemu Florijanu Kresnik, članu c. k. vojnega društva „Nadvojvoda Friedrich“ v Mariboru, bil je za izborno vojno službovanje srebrni zaslužni križec z vojno dekoracijo na traku hrabrostne medalje podeljen in od kompanijskega komandanta g. Antona Seme izroččen. Kresnik je stal v kljub svoji visoki starosti med vso svetovno vojno vzorno v stražni službi, dokler ni vsled starosti obolel. Čast vrlemu starčku!

Iz Save potegnili so mrliča posestnika Johana Drugovič iz Krške vasi.

Ustreljeni vlomilec. V Sv. Petru ob Krki je gori in okolici se je izvršila v spomladni čela vrsta tatvin in vlomov. Večinoma so pokradli tatovi obleke in živila, nekateri pa tudi zlatnino in denar. Dne 18. t. m. presrečilo se je orožnikom, presenetiti v gozdu tatove, ki so hoteli ravno nekega ukradenega hrana speči. Ko so tatovi orožnike opazili, poskrili so se v gozdovju in skalah. Le eden se je pogabil za svojo puško. Ustrelil je na orožnike, ki so seveda takoj odgovorili in ga tudi zadeli. Tat je bil v par hipih mrtev. Ustreljeni je 22-letni mizar Stefan Brodnik z Orehove vasi pri Bizeljskem. Zasledovanje njegovih tatinskih tovarišev se nadaljuje.

Iz Maribora nam piše c. k. okrajni žetonski komisar za mariborski politični okraj: „C. k. namestnija je odredila popisovanje vseh kulturnih plošč. Ta popisovanje se že sedaj izvršuje in ima namen, da vsvari poplago za preračunjenje žetve in oddajo zemeljskih pridelkov. V preteklem letu izvršeno popisovanje se ni zamoglo kot tako podlago uporabiti in tudi ni odgovarjalo svojemu namenu. Da pa zamore država pri dobavi zemeljskih pridelkov pravično postopati in nepotrebne krutosti pri predpisovanju oddaje preprečiti, je posebne važnosti popisovanje zemljišč po novem zistemu. Prebivalstvo naj gre torej za posamezne občine določenim organom resnično na roko, da z eventualnim odporom državo ne prisili k večkratni rekviziciji zemeljskih pridelkov. Novi zistem popisovanja je zato vstvarjen, da prodaja natančne številke glede nasada posameznih kulturnih vrst; s tem pride država v položaj, napraviti pravilne in pravične proračune glede eventualnih oddaj zemeljskih pridelkov. Samoumevno se bode v tem računu eventualne elementarne dogodke vpoštevalo in cenitev žetve se bode zgodila šele po tem popisovanju zemljišč ter kratko pred zetjevo. Kmetijsko ljudstvo naj torej to naročeno popisovanje zemljišč ne smatra kot škikano, marveč nasprotno kot odredbo, ki bode le prebivalstvu samemu koristilo ter pravično postopanje zasigurilo.

Podučilo o nasadu zelenjave in krompirja v vojnem času. Od c. kr. štajerskega namestništva izdano podučilo o nasadu zelenjave in krompirja ob vojnem času je ravnokar izšlo v tretji izdaji in se dobi brezplačno pri vsakem okrajnem glavarstvu, pri mestnih svetih Gradec in Maribor ter pri mestnih svetih Celje in Ptuj. Razpošilja ga tudi nezarračunano poizvedovalno in obveščevalno mesto za nasad zelenjave in krompirja pri c. k. namestništvu v Gradcu, Burggasse 1, 3. nadstropje.

Prispevki za oddajo zelenjave in semen zelenjave. Od c. kr. urada za prehrano ljudstva utorizirane preskrbovalnice za zelenjavo in sadje, občekoristna družba z o. p. s sedežem na Dunaju, 1. okraj, Kohlmarkt št. 1 (mesto za zelenjavo in sadje) namerava sklepati s pridelovalci zelenjave pogodbe, in sicer: 1. Pogodbe o nasadu zelenjave, s katerimi se naj odda ves donesek žetve na dogovorjenih delanih površinah družbi. 2. Pogodbe za pridelovanje semena, na podlagi katerih se naj goji zelenjava za seme. Semensko blago najpravi na zahtevo družba. 3. Oddajanje pogodb o oddaji gotovih množin zelenjave. Pri tem lahko tretjino pridelka dobi nazaj pridelovalec za svoje namene. Kmetovalcem,

joči nko rani itd. vro- ga sled rani nje ože. mo seni ler, se oče šno tje, cat ost- 502

Io- in bi na- ulla ož, nu, so al; zer ki aje

zvonove naznanijo vsaj do 6. junija pristojnim krajinim vojaškim oblastem in se prično pogajati o prosti prodaji. Po tem roku so vojaške oblasti opravilene, da bodo zasegle zvonove.

Deputacija štajerskih kmetovalcev pri ministrih. Prve dni tekočega meseca so sprejeli deputacijo štajerskih kmetovalcev pod vodstvom njihove ekscelence gospoda predsednika c. kr. štajerske kmetijske družbe, deželnega glavarja Edmunda grofa Attems, Njih ekscelence gospodje c. in kr. vojni minister general infanterije pl. Stöger-Steiner, ministerski predsednik in vodja ministrstva za poljedelstvo prof. Clam-Martinic, minister za deželno brambo generalni oberst baron pl. Georgi, vodja urada za ljudsko prehrano minister generalni major Höfer in gospod sekcijski šef v poljedelskem ministrstvu dr. vitez pl. Ertl. Deputacija je imela priliko, da je natančno razložila svoja mnenja glede na preskrbovanje z mesom in prisilno nabavo živine. Te deputacije so se udeležili gospodje: državni poslanec Mihael Brandl, deželni odbornik Franc Hagenhofer, okrajni načelnik in II. podpredsednik c. kr. kmetijske družbe Roman Neuper, državni poslanec Ferdinand pl. Pantz, državni poslanec Michael Schoiswohl, deželni poslanec Franc Stocker, župan in naslednik podružnice Deutschlandsberg Ignaz Strutz in deželni poslanec Jožef Wolfbauer. Odposlanci so razodeli svoje misli o gospodarskem položaju in posebnih razmerah tistih krajev, ki jih zastopajo. Pri tem se je med drugim opozorilo na potrebo semenskega krompirja in plačilo za uporabo vojnih vjetnikov in vojaških delavskih oddelkov. Državni poslanec Schoiswohl je zlasti naglašal potrebo, da se v večji meri rabi velika divjačina za preskrbo z mesom. Deputacija je bila povsod prijazno sprejeta in zagotovilo se ji je, da se bodo gospodarska vprašanja, ki so omenjena v podani vlogi in o katerih se je govorilo, natančno preskušala in razmotrivala.

Prepir v slovenski klerikalni stranki, katerega voditelj sta na eni strani nesebični kranjski deželni glavar dr. Šušteršič, na drugi strani moralni duhovnik dr. Krek, je razbil najprve slovensko-klerikalne gospodarske organizacije na Kranjskem. Ta usoda grozi sicer tudi slovensko-klerikalnim gospodarskim društvam na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Zdaj pa se je razširil ta bratomorni boj ljubih naših klerikalcev tudi na politično polje. Na seji izvrševalnega odbora „Slov. Ljudske Stranke“, ki se je vršila dne 22. maja v Ljubljani, poskusil je namreč znani deželni odbornik dr. Lampe svojemu protežju in prijatelju Šušteršiču kranjski mandat v delegaciji rešiti. V ta namen je predlagal, da naj se pri prihodnji volitvi v delegacijo od slovensko-klerikalnih poslancev Kranjske Šušteršič kot član, Krek pa kot namestnik izvoli. Navzoči državni poslanci pa so protestirali odločno proti takemu sklepu. Po jako živahnem razgovoru sledilo je glasovanje, pri čemur je od 47 navzočih le 25 za ta predlog glasovalo. Radovedni smo, ali bode ta Šušteršič, ki je bil v javnosti že tako jasno razsvetljen, vkljub temu delegacijski mandat sprejel. Radovedni smo tudi, če se bodo slovensko-klerikalni poslanci Lampetovi komandi podvrgli. In radovedni smo, koliko časa bode ta slovensko-klerikalni gnoj do neba smrdel... Kajti zapeljano slovensko ljudstvo mora te račune svojih lepih voditeljev plačevati!

Eksplodira v Dunajskem Novem mestu. Dunaj, 18. maja. (K.-B.) Glasom korespondence iz Dunajskega Novega mesta se je zgodila tam v specialni tovarni za desinfekcijske aparate firme Thursfeld eksplozija v posodi za kisik. Trije delavci so bili ubiti, trije so bili težko ranjeni, deset pa lahko ranjenih. V oddelku za pakete odtodnega pirotehničnega zavoda Hausel in Topbauer je včeraj vsled neprevidnosti nastala eksplozija, ki je razdejala celo poslopje in ubila devet delavcev, več delavcev težko in lahko ranila. Obe tovarni ste privatna last.

Zvesto prijateljstvo Avstro-Ogrske in Nemčije. Pred kratkim je uničil velikanski požar

ogrsko mesto Gyöngyös. O tej zadevi poroča uradna „Wiener Zeitung“ od 26. maja 1917: — „Njeg. Veličanstvo cesar Viljem II. poslal je Njeg. Veličanstvu cesarju in kralju Karlu v prisrčnih besedah držano brzojavko, v kateri je izrazil svoje in nemškega ljudstva toplo sočutje ob priliki uničujoče požarne katastrofe v Gyöngyösu. Njeg. Veličanstvo cesar in kralj Karl odgovoril je nato tako-le: „Njeg. Veličanstvu nemškemu cesarju in pruskemu kralju! Sprejmi mojo najiskrenejšo zahvalo za tople besede sočutja, ki si jih ob priliki groznega požara, katerega žrtev je bilo četoče mesto Gyöngyös, imel dobroto na mene obračati. Sočutje nemškega ljudstva in njegovega prevzvišenega vladarja bode od požara zadetim tolažba; jaz vidim v tem prisrčnem sočutju novi znak zvestega prijateljstva, ki nas in naše narode veže. — K r l.“

„Renegati.“ Vse časopisje in vsa poštena javnost se je zato potegovala, da bi postal časopisje malo prostejše, da bi se mu dovolilo nekaj svobodnejše besede, da bi se omililo kruto cenzuro, ki je imela gotovo na vse strani svoje nedostatke. In res se je zlasti vsled prizadevanja velikih organizacij žurnalistov to vsaj deloma doseglo, čeprav še časnikarski ideal ni bil dosežen. Žalostno pri tem je le, da gotovi listi — in z ozirom na naše razmere govorimo tu večidel o slovenskem časopisju — to prostost takoj zlorablajo in vse časnikarsko prizadevanje ad absurdum peljajo. Omeniti hočemo le en slučaj. Komaj je cenzura malo svoje stroge vajete izpustila, ko je pričela v „Straži“ — baje glasilu katoliške slovenske „inteligence“ — in v njenem bratcu „Gospodarju“ že divja gonja zoper nemštvo na Spodnjem Štajerskem. Pobožni gospodje v Mariboru, ki so se pred vojno navduševali za Srbe, med vojno obžalovali pa Kramarja in Grafenauerja, se niso v tem resnem času prav ničesar priučili. Kakor pred tremi leti mislijo in čutijo in sovražijo še danes. Namesto da bi z ozirom na veličastne nauke te krvave vojne delovali na sporazumno delo Slovencev z Nemci, ki bi bilo edino našim deželam in naši domovini koristno, hujskajo z neverjetno strastjo zoper nemštvo, kakor da bi bili Nemci sovražniki domovine, ne pa Srbi, Rusi in — Kramarji ter Grafenauerji! Nemcev na Spodnjem Štajerskem sploh ne priznavajo in o njih govorijo vedno le s psovko „renegati“. Ne bodemo preiskovali, v katerem taboru je več renegatov. Ali ti nemški „renegati“ so v vojni s svojim imetjem in svojo krvjo zvestobo naprav avstrijski domovini izkazovali, in zato nima nikdo — tudi blagoslovljeni gospodje okoli „Straže“ ne! — pravice, psovati jih in jih izročevati javnemu zaničevanju. Časi narodnostne hujskarije in časi tako podlega politikovanja, kakor so ga gospodje okoli omenjenih mariborskih listov navajeni, so minuli in morajo biti pokopani. Slovenski vojniki se borijo ramaob rami z nemškimi za bodočnost Avstrije in skupno teče v strelskih jarkih njih kri za čast domovine. Kdor tega ne razume, mora iz javnosti izginiti. Pričeli bodemo vsled tega zopet odločni boj zoper renegatom poštene avstrijske misli!

Licitacija sveže trave prepovedana. C. kr. namestništvo nam piše: C. kr. urad za ljudsko prehrano je določil, da so licitacije sveže stoječe trave nedopustne.

Pomoč kmetov kmetom. Ces kr. namestništvo nam piše: Po veljavnih določilih so od vojaške službe oproščeni kmetovalci dolžni, oskrbeti po potrebi tudi kmetijski obrat enega ali večih pod orožjem stoječih sosedov. Brezpogojna izvršitev tega medsebojnega podpiranja leži v največjem interesu kmetijstva samega. Občinam se vsled tega naroča, da v evidenčnem listu omenijo, ako oproščenci to medsebojno pomoč izvršujejo, in kakor se bode potem pri pregledanju oprostilnih predlogov posebno oziralo.

Mrkva (karota) in korenje, dragocena jedila. Vsled pičlosti semenskega krompirja moramo si pridelati takih živil, ki pri primeru-

ma lahkem obdelovanju obilo in sigurno pridelajo in so pri tem okusna in redilna. Lastnosti imata v obilni meri mrkva in korenje. Z ozirom na sedanje razmere treba je v velikih množinah pridelati. Potrebno se me se še dobi v vsaki trgovini s semeni in od 10 dekahgramov več pri Zvezi gospodarskih zadrug v Eggenbergu pri Gradcu Alte Poststraße št. 152. Zemlje ni treba gnojiti s hlevskim gnojem, vendar se naj iz globoko in dobro zrahlja in ne sme biti pretežka. Vseje se sedaj kakor hitro je mogoče pa tudi še lahko večkrat po leti na izpraznjene grede. Na 1 m² grede ali polja je treba samo 1 do 2 grama semena, katero se pri sejanju dobro pomeša z nekaj peskom ali peščeno zemljo, da se pri sejanju enakomerno porazdeli. Seje se široka ali boljše v vrsti katerim se daje razdalja pri mrkvi 20 cm pri korenju 24 cm. Pregoste sadike se kmalu zredčijo. Od malih krajših vrst se dobi 1 m² 2 kilograma in od večjih daljših vrst 4 do 5 kilogramov pridelka. Mrkva se uporabi zaradi visoke sladkobe v jeseni za slaganje sadnega soka in se naj vsled tega obilno prideluje. Pojasnilo o pridelovanju podaj pisarna: Auskunftstelle für Gemüse- und Kartoffelbau bei der k. k. Statthalteri, Graberggasse 1, 3. Stock.

Mayfarth^{ov} Separator

v vseh deželah, ki jih potrebujejo, kot najboljše in najcenejše, takoj dobivši

stroj za posnemanje mleka

Izdelovanje na uro ca:

Št. 0 —	65 litrov
„ 1 —	120—130 „
„ 2 —	220—250 „
„ 3 —	120—130 „

Ilustrirani katalog št. 1087 stonj in franko.

Ph. Mayfarth & Co

Dunaj, II, Taborstrasse 7

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev. Iščite se zastopnike.

Kratko navodilo za zatiranje peronospore in oidij

Poročilo deželnega sadjerejskega ravnateljstva v Gradcu in delni sadjerejske in vinorejske šole v Mariboru.

Vkljub temu, da se vsako leto ponovno kako se zatira peronospora in oidij, vendar potrebno, vnovič pisati o tem, ker zopet mnogo škropilcev moralo iti k vojakom in se rabijo za to delo ljudje, ki mu niso popolnoma kos — dostikrat ženske — slednjič tudi za to, ker pridejo v poštev zatiralna sredstva.

Za zatiranje peronospore razdeluje Zveza potom okrajnih zastopov in občin posameznim vinogradnikom bakreno galico in „bosnapast“.

Opozarja se, da ima Zveza teh sredstev dovolj na razpolago. Od vinogradnikov tedaj odvisno, da se vrši zatiranje pravočasno in temeljito. Pri tem se opozarja sledeče:

Škropi se naj, bodisi z galico ali bosnapasto prvokrat pred cvetom, ko se prikazuje vsi grozdni zarodki, kar se dogaja koncem maja ali začetkom junija, drugokrat pa posredno po cvetu. Ako vsled deževnega hladnega vremena trta dalje časa ne očist se lahko v drugokrat škropi tudi med